

Onderwerp AVU - Ontwerpbegroting 2027 en uittreding gemeenten De Ronde Venen en Eemnes

Datum 6 januari 2026

Raadsvoorstel

2026-007

Afdeling Openbaar Domein
E-mailadres opsteller a.vandenberg@nieuwegein.nl
Portefeuillehouder John van Engelen

Onderwerp

AVU – Ontwerpbegroting 2027 en uittreding gemeenten De Ronde Venen en Eemnes

Gevraagd besluit

1. Een zienswijze in te brengen bij het algemeen bestuur van de AVU waarin wordt aangegeven in te stemmen met de ontwerpbegroting 2027.
2. Een zienswijze in te brengen bij het algemeen bestuur van de AVU waarin wordt aangegeven in te stemmen met de uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes en het ontwerpuitredingsplan.

Inleiding

Ontwerpbegroting 2027

Het dagelijks bestuur van Afvalverwijdering Utrecht (AVU) heeft op 17 december 2025 de ontwerpbegroting 2027 vastgesteld (bijlage 3). De gemeenteraden worden in de gelegenheid gebracht om een zienswijze in te dienen.

De ontwerpbegroting 2027 kent een degelijke opbouw en roept geen vragen op. De totale ontwerpbegroting komt 8,2% lager uit dan de begroting van 2026. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de verwerkingstarieven van restafval per 1-1-2027 fors verlaagd worden als gevolg van een contractverlenging. Echter, de meerjarenbegroting toont voor 2028 en de jaren daarna een forse stijging ten opzichte van de begroting voor 2027.

Uittreding gemeenten Ronde Venen en Eemnes

Het algemeen bestuur van AVU heeft op 17 december 2025 besloten in te stemmen met de beoogde uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes uit de AVU en daarbij het uittredingsplan (bijlage 4) vastgesteld. De gemeenteraden worden in de gelegenheid gebracht om een zienswijze in te

dienen op het ontwerpuittredingsplan en gevraagd in te stemmen met uittreding van de genoemde gemeenten uit de AVU.

Met betrekking tot de verwerkingscontracten worden geen financiële risico's voorzien. Het wegvallen van de bijdragen van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes in de beheerskosten c.a. van de AVU (respectievelijk 3,46% en 0,71%) leidt tot een lichte verhoging van de bijdragen in de beheerskosten voor de andere gemeenten, waarvoor gedurende de verrekenperiode van 5 jaar een compensatie wordt gevraagd van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes. Daarnaast wordt een bijdrage van deze gemeenten gevraagd in de vaste kosten voor de inzameling van oude medicijnen en injectienaalden. Op basis van deze bijdragen zijn de uittreedsommen bepaald, te weten € 90.673 voor De Ronde Venen en € 18.187 voor Eemnes. Bijkomende kosten zijn de kosten voor de werkzaamheden van het adviesbureau IPR Normag, welke ook aan de AVU dienen te worden vergoed, groot circa € 6.500. Deze kosten zijn éénmalig en worden gelijkelijk gedeeld en betaald door beide gemeenten.

Wat eraan voorafging

Ontwerpbegroting 2027

Op 17 december 2025 heeft het dagelijks bestuur van AVU de ontwerpbegroting vastgesteld en worden de raden in de gelegenheid gebracht om een zienswijze in te dienen.

Uittreding gemeenten Ronde Venen en Eemnes

De gemeenten De Ronde Venen en Eemnes hebben aangegeven uit de gemeenschappelijke regeling te willen treden en hebben hiertoe een uittredingsverzoek gedaan aan het Dagelijks Bestuur en aan het Algemeen Bestuur. De gemeente De Ronde Venen wordt per 1 januari 2027 aandeelhouder van Cyclus en brengt naast de afvalinzameling ook de verwerkingscontracten bij deze publieke organisatie onder. De gemeente Eemnes sluit per 1 juli 2026 voor zowel de inzameling als de verwerkingscontracten aan bij de gemeenschappelijke regeling GAD.

Gewenst effect

De raad in de gelegenheid te stellen haar controlerende en budgetterende taak uit te voeren en een soepel proces doorlopen bij de uittreding van Ronde Venen en Eemnes.

Argumenten

1.1 De begroting is helder en degelijk opgesteld.

AVU houdt o.a. rekening met het stijgen van de afvalstoffenbelasting en CO2-heffing, de dalende trends van de ingezamelde hoeveelheden glas en oud papier en karton en de volatiele papieropbrengsten.

- 2.1 *Instemmen met het uittredingsplan maakt uittreden voor De Ronde Venen en Eemnes mogelijk.*
Met instemming maken we het mogelijk dat De Ronde Venen en Eemnes kunnen uittreden uit AVU.
- 2.2 *Uittreding kan probleemloos verlopen.*
Uit het uittredingsplan kan worden geconcludeerd dat uittreding probleemloos kan verlopen. De administratieve procedure past binnen de wettelijke kaders, waardoor deze uittreding objectief, transparant en controleerbaar is, zo constateert onafhankelijk onderzoeksbureau IPR Normag in haar rapport (bijlage 5).
- 2.3 *Uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes heeft op de korte termijn geen nadelige gevolgen voor Nieuwegein.*
Het wegvallen van de bijdragen van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes in de beheerskosten c.a. van de AVU (respectievelijk 3,46% en 0,71%) leidt tot een lichte verhoging van de bijdragen in de beheerskosten voor de andere gemeenten, waarvoor gedurende de verrekenperiode van 5 jaar een compensatie wordt gevraagd van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes. Op de korte termijn heeft de uittreding van deze gemeenten dus geen nadelige financiële gevolgen voor Nieuwegein. Daarna mogelijk wel. Echter is dat niet met zekerheid te zeggen, omdat gezien de huidige ontwikkelingen onduidelijk is wat de AVU-uitgaven voor Nieuwegein zullen worden op de lange termijn, zie kanttekening 2.2.

Kanttekeningen

- 1.1 *Marktprijzen en hoeveelheden aangeleverd afval fluctueren altijd.*
Hier houdt AVU zo veel mogelijk rekening mee.
- 1.2 *Na 2027 zullen de kosten fors oplopen.*
De meerjarenbegroting laat vanaf 2028 een forse stijging van de kosten zien. Dit komt hoofdzakelijk door de stijgende CO2-heffing en afvalstoffenbelasting, opgelegd door de Rijksoverheid in het Belastingplan 2026. Deze stijging zal opgenomen worden in het tariefmodel voor de berekening van de afvalstoffenheffing.
- 2.1 *Verkorte uittredingsprocedure is toegepast.*
Als gemeenten willen uittreden is de uittredingsprocedure uit artikel 42 van de gemeenschappelijke regeling van toepassing. Voor gemeenten De Ronde Venen en Eemnes is het uittredingsplan van een eerdere uittredende gemeente hergebruikt en aangepast aan de huidige situatie. Hiermee is een verkorte procedure toegepast. Om een transparante en controleerbare uittreding te waarborgen die binnen de wettelijke kaders past, is onderzoeksbureau IPR Normag ingeschakeld om het uittredingsplan te reviewen. Zij heeft daarbij een positief advies gegeven, te lezen in het bijgevoegde rapport (bijlage 5). Daarmee is er voor Nieuwegein geen reden voor bezwaar: het

uittredingsplan is transparant, controleerbaar en getoetst op de wettelijke kaders.

2.2 De huidige ontwikkelingen van o.a. uittreding doen de vraag rijzen wat het toekomstperspectief van AVU is.

Op korte termijn verandert er door de uittreding van de gemeenten niets voor gemeente Nieuwegein en de overige AVU-deelnemers. Echter, gezien andere ontwikkelingen in AVU rijst wel de vraag wat het lange termijnperspectief is voor AVU. Na toetreding tot HVC zullen de gemeenten Nieuwegein en Utrecht de verwerking van de grootste afvalstromen (fijn en grof huishoudelijk restafval en gft) door HVC laten doen. Ook zijn er AVU-deelnemers die voor de afvalinzameling overgestapt zijn naar publieke inzamelaars die voor hen ook verwerkingscontracten kunnen verzorgen. De komende twee jaren wordt onderzocht welke toekomstscenario's relevant zijn voor de AVU.

Financiële aspecten

Ontwerpbegroting 2027

De bijdrage van Nieuwegein daalt van €2.893.285 in 2026 naar €2.650.086 in 2027. Deze bijdrage wordt verwerkt in de begroting 2027 van Reinigingsdienst Midden Nederland (RMN). De meerjarenbegroting laat vanaf 2028 een forse stijging van de kosten zien. De begrotingen van AVU en RMN zijn onderdeel van de afvalstoffenheffing.

Uittreding gemeenten De Ronde Venen en Eemnes

Alle kosten voor uittreding van de gemeenten De Ronde Venen en Eemnes worden de eerste vijf jaar door deze gemeenten betaald. De uittreding heeft dus op korte termijn geen financiële gevolgen voor Nieuwegein. Na vijf jaar zal er voor Nieuwegein en de overige AVU-deelnemers een lichte stijging van beheerskosten plaatsvinden, omdat deze over minder partijen verdeeld moeten worden. Echter is, zoals genoemd in kanttekening 2.2, door de overige ontwikkelingen in de AVU moeilijk te zeggen wat er op de lange termijn met de AVU-uitgaven voor Nieuwegein zal gebeuren.

Communicatie aspecten

AVU verzoekt om beide zienswijzen voor 1 mei 2026 aan te leveren. Als de gemeenteraad instemt met de zienswijzen, zal de brief in bijlage 7 naar AVU worden verzonden.

Uitvoering

N.v.t.

Bijlagen

1. Raadsbesluit AVU - ontwerpbegroting 2027 en uittreding gemeenten De Ronde Venen en Eemnes
2. Aanbiedingsbrief bij de AVU ontwerpbegroting 2027
3. AVU Ontwerpbegroting 2027
4. Uittredingsplan AVU – De Ronde Venen en Eemnes
5. Rapport IPR Normag – Review uittredingsplan
6. Ontwerpbesluit Algemeen Bestuur AVU uittreding gemeente De Ronde Venen en Eemnes
7. Zienswijzebrief Nieuwegein aan AVU betreffende ontwerpbegroting 2027 en uittreding gemeenten De Ronde Venen en Eemnes

burgemeester en wethouders,

Ellie Liebregts
secretaris

Marijke van Beukering-Huijbregts
burgemeester